

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail - Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO CANADA M6P 3K1

No. 3., Vol. 19., 15. března-March 15th, 1985.

International Youth Year 1985

The Year 1985 has been designated by the United Nations General Assembly as International Youth Year: Participation, Development, Peace

Young people everywhere are aspiring to a world of justice and opportunity. They are seeking remedies to the poverty that besets much of mankind and an end to the arms race.

I believe that no institution or Government should ignore the significance of what they are trying to say.

JAVIER PÉREZ DE CUÉLLAR
Secretary-General of the United Nations

JEDEN ZE STATEČNÝCH

V lednovém čísle "Kanadských Listů" jsme v rubrice "O vojáctech" omylem poslali našeho čtenáře, majora čs. armády Josefa Buršíka, k Velké Armádě - v nebi. Stalo se tak na základě zprávy, kterou jsme dostali od jednoho z našich čtenářů. Ve skutečnosti zemřel v USA jiný čs. exulant podobného jména. Náš mjr. Buršík - na obrázku - žije v Anglii a chodí do Sokola ve svých 73 letech a vůbec patří k nejaktivnějším našim krajanům v Londýně. Mjr. Buršík je skutečným osvoboditelem Ostravy, který za statečnost v bojích se stal Hrdinou SSSR. V 50. letech byl doma čs. komunisty vězněn, přesto se mu podařil útek do Anglie. Po sovětské invazi Československa v r. 1968 vrátil mjr. Buršík sovětskému velvyslanci v Londýně všechna sovětská vyznamenání na znamení protestu. Je nám vzorem statečnosti a vlastenečtí.

40 let Masarykova ústavu

Z krajské historie: Počátky Masarykova domu v Torontě sahají do r. 1942, kdy se formálně utvořila korporace a dostala provinční chartu. Mezi nejaktivnější pracovníky korporace tehdy patřili: G. Přistupa, K. Buzek, J. Chmel a J. Kráček. Význam tohoto střediska se zvýšil, když do Toronta v letech 1948 až 51 přijeli tzv. poučovací uprchlíci. Klíčnou činnost MDD v 50. letech byla uznávána do té míry, že to významní kanadští veřejní činitelé pokládali za významné, když se stali čestnými členy korporace. Naš obrázek zachycuje 12 jednotlivců, kteří dostali diplom čestného členství dne 16. listopadu 1957. Jsou to zleva: dr. Jan Gellner, F.F.C. s paní, paní Morawetzová a továrník Richard Morawetz, Rev. James I. Mackay, pěvec Jan Tůbeš s paní Suzan, tehdejší starosta Toronta His Worship Nathan Phillips a Mrs. Phillips, prof. Oscar Morawetz, Mrs. Cory a souce Cory. Diplom poděpsal p. Gustav Přistupa jako předseda MDD a paní Anna Schwockerová ve funkci jednatelky-pokladní MDD.

Za dluhy emigrantů

režim neručí

"Před časem jsem hledal podnájem a našel jsem jednoho pana 3000 jako zálohu na něj. Než jsem se stáhl do podnájemní místnosti, paní odešla na dovolenou do NSR a již se nevrátila. Emigrovala. Podle sdělení finančního odboru ONV je mezikapitál propadl státu, který je pro dluhy neodpovídá. Mohu čístu 3000 Kčs vymáhat soudně?"

Tyto řádky napsala Mladému věku (Jiří) paní J. Fiedrmuová z Prahy. Mladý věk v číle 18/84 promptně uveřejnil odpověď písemně JUDr. David Uhlíř.

"Informace finančního odboru je správná, sibi se dluhy emigrantů neodpovídá. Dlužnou částku můžete vymáhat na té paní, která vám podnájem sibi poskytla. Příslušným soudem k podání žaloby je obvodní soud v místě bydliště v ČSSR. Bylo by dobře, kdybyste mohli k žalobě připojit potvrzení státního zastupitelství, že paní je soudně uznána v NSR. Musíte se ale přisvědčit, že se nade jednou o záležitost, která se určité dobu, a ne krátkou, potáhne."

Exiled Poles keep hope alive

"I felt bound to proclaim my confidence in Soviet good faith in the hope of procuring it." - Winston Churchill, reporting to Parliament after signing the Yalta agreement in February, 1945.

BRITAIN

JOHN FRASER

In LONDON

THE POLISH government-in-exile still meets every Friday at No. 43 Eaton Place in London, its official address since the evil days of 1939 when Hitler and Stalin carved up a defenceless nation.

Last Friday's gathering was special because the press had been invited to hear the Polish "prime minister" - 71-year-old Kazimierz Sabbat - observe yet another of those fateful Second World War anniversaries that have sent Europeans rummaging about in a crowded attic of ambivalent memories.

Forty years ago this week, the British government formally notified Mr. Sabbat and his colleagues, as a result of the agreement worked out in The Crimea by Josef Stalin, Winston Churchill and Franklin Roosevelt, that they no longer represented the Polish people. Instead, Europe had been divided into spheres of influence and the fate of the people of Poland, Hungary, Romania and Czechoslovakia had been decided for them.

Because this was England, the inconvenient Poles were neither liquidated nor imprisoned. Instead, they were left with their dignity, a grand house in Belgrave and their shattered illusions. Ridiculous and surreal today, the weekly meetings nevertheless underscore the continuing bitterness of the postwar European settlement.

For many people, Yalta is synonymous for sellout and tragedy. This view was well summed up by The Times yesterday in its lead editorial:

"History's justified charge against Roosevelt and Churchill is that they built a policy on Stalin's promises, as Chamberlain had built a policy on those of Hitler... a policy that was both morally and politically wrong. Morally, because we abandoned a country (Poland) for whose independence we originally declared war to a terrible dependence on Stalin. Politically, because the price paid (by

other people) did not buy the intended good: a lasting, constructive, peaceful relationship with the Soviet Union."

Opposed to this is the view of the pragmatists. They do not deny that the true aspirations of the peoples of Eastern Europe were betrayed by a dying Roosevelt and a compromised Churchill. Revolts in Hungary (1956), Czechoslovakia (1967) and Poland (1972 and 1980) have punctuated every decade since Yalta and would make such a denial absurd. The pragmatists simply say the West had no choice: Yalta was merely the formal agreement to what Stalin's armies had already accomplished.

The pragmatists also would say that the partition of Germany, the country which caused so much destruction and grief during the previous 80 years, has been such an asset to both East and West for so long that we take it for granted and have quite forgotten the benefits.

Whether he could have done his job better or not, Churchill clearly understood the most insidious implications of the Yalta agreement. A month after the signing, he wrote to Roosevelt and said: "You and I, by putting our signatures to the Crimean settlement, have underwritten a fraudulent prospectus."

The exiled Poles in Britain try to exorcise this specter each week. Their concerns are throughout Eastern Europe, a majority of whom could be called the children of Yalta. They have the infinitely more onerous task of trying to transform it, the bleakest implications from within. The West has shown repeatedly during the past 40 years that it will not intervene directly in the Soviet "sphere of influence," which - as far as Stalin was concerned - was the whole point of Yalta in the first place. No wonder they are cautiously rehabilitating the old boy's memory in Moscow today.

Toronto "Globe and Mail".

LUŽIČTÍ SRBOVÉ

Ve východním komunistickém Německu žije jediná, státem uznávaná menšina: Lužičtí Srbové. Počet těch, kteří se k této západoslovanské národnosti hlásí je odhadován na 100.000 osob. Aby byla znalost lužické srbstiny zdokonalena i pro ty, kteří se k ní přiznávají jako k mateřštině, jsou pořádány četné kursy ve velkém počtu. Lužické srbské je vyučováno také na 60 hlavních školách v okrese Cottbus a Drážďany - na těchto školách je činno 200 učitelů lužické srbstiny. Mimo to jsou or-

ganisovány interární soutěže. Středisko lužicko-srbského života je Budyšin.

V lužické srbské vychází osm časopisů - z toho pět v hornosrbské a tři v dolnosrbské řeči. Rozhlasový vysílač v Cottbusu vysílá denně dvěapůl hodiny v lužické srbské. Práva Lužických Srbů nejsou sice zaručena ústavou - její článek číslo 40 hovoří jen o tom, že mají být podporováni. Střešková organizace Lužických Srbů "Domovina", která byla založena již v roce 1912, je postavena na rovném všem východoněmeckým masovým organizacím.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY

IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na: "KANADSKÉ LISTY", Box 520, Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí se redaktor ztotožňovat s jejich obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 12:00
Zámorí lodí ... \$ 12:00
Zámorí letcky ... \$ 16:00

LIDÉ MEZI NÁMI

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon, jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

* * *

Veškeré opravy, předělávky, odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

UPŘÍMNÉ BLAHOPŘÁNÍ

SRDEČNÉ BLAHOPŘÁNÍ

Dne 25.března t.r. se v St.Catharines, Ont. dožívá 65ti let známý krajan Miroslav Klímek, na obrázku vpravo. /Vlevo je jeho manželka Žofie, uprostřed jeho syn Miroslav, který žije ve Fort McMurray, Alberta. / Oslavenec se narodil v Olomouci, ale žil v Rožnově pod Radhoštěm. Byl Sokolem, později skautem a jako tankový se zapojil do ilegální práce za 2.světové války. Za zásluhy o odboj po válce dostal Čs.válečný kříž. Od r.1945 do únorového puče vedl za Čs.stranu národně socialistickou zásobovací referát ve Frenštátu. Po únoru 48 pomáhal pronásledovaným, hlavně čs. důstojníkům. V říjnu 1949 odešel s manželkou a třemi dětmi do exilu. Z války emigroval v r. 1951 do Kanady. V St.Catharines vedl po řadu let odbočku Čs.národního sdružení a se svou manželkou se účastnil všech krajaňských podniků v širokém okolí. Posíláme mu naše upřímné blahopřání.

Nedávno jsme se zmínili, že paní Alena Hrbáčková z Lindsay, Ont. - na obrázku - se s Hanou Benešovou dala do výroby směsi na houskové knedlíky - "Old Country Dumpling Mix". Jeden sáček stačí

na 3 knedlíky a stojí \$ 1:95. Výrobek je k dostání u Pichlíků v Torontě, 638 Queen St. West. Nebo si zajede do Lindsay: směs je k dostání v Coach House, 19 Cambridge St. S. /324-1752/ nebo v 227 Kent Dining Lounge, 227 Kent St. West, 324-8018. Majitelé obou pohostinských podniků Hana a Jiří Benešovi Vám ochotně vyhoví a na večeri budete dlouho vzpomínat!

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT.
M6J 1E4

Tel.: 364-1787

V městečku Sutton, Que. žijí spokojeně manželé Fischlovi: paní Hana, roz. Voglová, a její manžel Honza, bývalý příslušník anglických a čs. jednotek na Středním východě za 2.světové války. Jeho koníčkem je chov pstruhů a knihy; dal se také do psaní povídek a jednu nám dal k dispozici pro "Kanadské Listy". Jmenuje se "To je Kanada, čili o kanadském Krakonoši". O paní Haně jsme před časem psali a uveřejnili její obrázek z 2.světové války, kdy v Anglii sloužila jako četařka WAAF /Women Auxiliary Airforce/ a byla přidělena jako překladatelka a sekretářka technického oddělení 311. čs. bombardovací peruti. V Kanadě pracovala pro kanadské dráhy. Před časem přijala místo ve výboru Sdružení přátel letců svobodného Československa a pomáhá vydatně při záchraně písemných a jiných dokladů o čs. letcích 2. světové války.

JEDNOU VĚTOU

25.5.oslaví v Montreálu "60" Alois Fogl, rodák z Mistrovic, okr. Ústí n.O. Nedávno nám poslal pozdrav z Frankfurtu, NSR. -- Premiéra další hry Járy the Cimrmana "Hospůdka na mýtince" bude 12.4. v 8 večer. Tel. 236-2912. -- 9.12.84 zemřel v Torontě krajan Kolínek, 83, za války funkcionář ČSNS. -- Návštěvníkům Halifaxu, NS, doporučujeme obchod Can. and European Pastry, 2202 Gittingen St., majitelka Marie Bosáková, tel. 429-5913. -- 25.8.84 zemřel ve Winnipegu náhle Garry Hamata, 50, syn známého krajana Josefa Hamaty. -- Dr. Miloš Vítek odletí koncem dubna do záp. Evropy; účastní se m.j. ceremonie v Dachau k 40. výročí osvobození. -- Ludvík Bogner má úspěch v oboru cinematografie v Torontě. Tel. 923-8249. -- Velen Fanderlik ve svém posledním dopise "KL" komentoval článek B. Velvaského "Nepokojný duch". Dodal, že v "KL" se "člověk dočte o všem, co neví a mohl by vědět". Shodou okolností 9.3. uplynulo 5 let od smrti jeho paní Velenky, roz. Zvědělíkové. -- F. Šnábl nám sdělil, že JUDr. J. Valenta za okupace pracoval nejdříve v podzemí ve skupině dr. J. Nestávala a potom ve skupině V. Vančury. V r. 1950 přebrodil se svou rodinou Dyjí a přes Francii emigroval do Kanady v r. 1951. -- Ota Hora apeluje na vlády záp. zemí, aby trvaly na svobodných volbách v porobených zemích, ve smyslu "Prohlášení o osvobozené Evropě" v Jaltě před 40ti lety. -- Dr. Jiří Kotas měl 6.3. v Montreálu zajímavou přednášku "Poznámky k nejstarším dějinám Čech, 4-10 století". Sponzorem byla odbočka SVU. -- Frant. Novák žije ve Vancouveru, BC. -- Když královna Alžběta II. otvírala 4.10.84 oficiálně Science North pavilon v Sudburách, 9ti-letá Caroline Shilhanová jí podala kytici růží. -- Noví v Kanadě: J. Maslan, D. Absolon, L. Papež, M. Ševčík, T. Lhoták a Milan Šolc.

Známy krajan Vilém Jílek, majitel Textile Marketu, 246 Queen St. West, Toronto, oslavil dne 16. února t.r. své 75. narozeniny. Narodil se v Brně a na vojně sloužil u 19. pěšího pluku v Mukačevě. Před 2. válkou začal budovat vlastní továrnu na výrobu prádla a konfekce JITEX. Po únoru 1948 odešel do exilu a usadil se v Torontě. Před časem přišel na západ také jeho syn Pavel. Vilém Jílek pomohl mnohým nově příchozím.

Během nedávného slavnostního koncertu Dámského odboru v Torontě, byla mezi posluchači řada zajímavých tváří: uprostřed je paní Marie Roušalová, populárně zvaná "Teta Roušalová", za ní Frank Ječmen s paní a za nimi Hana Martínková s manželem Billem /vlevo nahoře/ a oběma syny /na druhé straně/. Byl to krásný večer.

kultura SLAVNOSTNÍ KONCERT

Koncert byl bezesporu vyvrcholením letošní zimní kulturní sezóny. Dík patří především oběma umělcům, kteří znamenitě pobavili několik set našich krajanů 22.2., ale pobavili i sami sebe vtipnou improvizací a humornými poznámkami. Nápad sám vznikl v hlavě paní Morelové, která oba umělce přesvědčila, aby opakovali něco, co dělali spolu před 30ti lety. Tehdy předvedli Mozarta, Verdiho a Schuberta, letos to byly písně a árie z domova, které - jak se pěvec Jan Rubeš sám přiznal - ve shonu exilu zanedbával jako staré nebo stárnoucí přátele. Oba umělci svými výkony dokázali, že tyto písně a árie nepřestali milovat. Publikum našlo skutečně úlevu v melodiích Smetany, Novotného, Bendla, Pospišila, Dvořáka, Janáčka. Thema koncertu vystihly verše J.V. Sládka: "Za kloboukem pero, v ruce hůl, zchodil jsem a zbloudil světa půl; od Tebe srdce mé dál, vždy dál, zpíval jsem, když myslet jsem se bál..." Požitkem z přednesených árií a písní nepokazilo ani občasně zahučení podzemní dráhy a lidem vůbec nevadilo, že Jan Rubeš byl na programu uveden jako baryton, ač vždycky byl basista. Lidé se rozcházelí spokojení a jaksí neradi a podle poznámek lze soudit, že by rádi zas zažili něco podobného. Snad by měl být přizván houslový virtuos Karel Dobiáš z Toronta či jeho "konkurent" Tóny Gintr z Windsoru; oba jsou mimochodem slovenského původu. Jedna účastnice koncertu poznamenala, že je velká škoda, že nemáme takový 100-členný pěvecký sbor, jako mají mnohé jiné etnické skupiny. Škoda, že pěvecký sbor nemáme. Paní Morelová a jejím spolupracovnícím patří také dík za to, že v poměrně krátkém čase zmobilizovala přední krajany a naše firmy; každá pomoc byla vítána a přispěla k úspěchu večera.

Iniciátorkou koncertu byla paní Morelová, vlevo. Na závěr večera jí za všechnu obětavost veřejně poděkovala předsedkyně Dámského odděru, paní E. Víznerová, vpravo.

Naši přední umělci v akci: vpravo pěvec Jan Rubeš, vlevo prof. Oskar Morawetz.

še J.V. Sládka: "Za kloboukem pero, v ruce hůl, zchodil jsem a zbloudil světa půl; od Tebe srdce mé dál, vždy dál, zpíval jsem, když myslet jsem se bál..." Požitkem z přednesených árií a písní nepokazilo ani občasně zahučení podzemní dráhy a lidem vůbec nevadilo, že Jan Rubeš byl na programu uveden jako baryton, ač vždycky byl basista. Lidé se rozcházelí spokojení a jaksí neradi a podle poznámek lze soudit, že by rádi zas zažili něco podobného. Snad by měl být přizván houslový virtuos Karel Dobiáš z Toronta či jeho "konkurent" Tóny Gintr z Windsoru; oba jsou mimochodem slovenského původu. Jedna účastnice koncertu poznamenala, že je velká škoda, že nemáme takový 100-členný pěvecký sbor, jako mají mnohé jiné etnické skupiny. Škoda, že pěvecký sbor nemáme. Paní Morelová a jejím spolupracovnícím patří také dík za to, že v poměrně krátkém čase zmobilizovala přední krajany a naše firmy; každá pomoc byla vítána a přispěla k úspěchu večera.

MJ

Nedožitě výročí básníka Vysočiny

Kdybych si dnes mohl vystoupit na Pohledecký kopec a říci si s básníkem Františkem Halasem "Ty můj kraji, ty mé bezpečí...", s vobdným pohledem tam dolů na maršovskou rychtu, pozdravil bych nedožitých 100 let básníka Petra Křičky. Ač byl rodákem valašské Kelče, tady na tom kopci už v útlém mládí skákal přes mlíčky a v bratrově společnosti vychutnával vůni hub a heřmánku. Maršovice, to je jeho obec, to je jeho pravý domov. V Novém Městě na Moravě studoval reálku, v Praze inženýra chemie a po krátkém pobytu ve Francii, odjíždí do Ruska, kde několik let působil jako profesor. Ale to už napsal sbírku veršů "Šípkový keř", která svou úchvatností připomíná básně Lermontovy. Jsou to verše, které zlidšňují chudobu Vysočiny; Křička tu rozdává lásku i nezbedným klukům i zbožným stařenkám. Oslavuje statečnost Víta Ondráše na úhoru Vysočiny. S účinem skoro typizačním vzpomíná několika sekáčů i andělů, to je těch lidových horáckých přemýšlivců a dobrodřejů, v jejichž očích viděl nebesa otevřena. Ale všechny jeho verše jsou plny družné lásky k lidem vlídného Horácka, kde se cítil vždy tak dobře, protože "nikde na světě nezazpíval pro něj skřivan tak od srdce", jako v rozlohách této kopcoviny. Dokazují to jeho vroucí verše "Doma". Když jako student jsem smolil maturitní úlohu na téma "Vzpomínková lyrika v básních Petra Křičky", neměl jsem tušení, že budu jednou sedět v přátelství u jeho stolu nejen v Maršovicích, kde byl můj bratránek starostou, ale i na Vinohradech, Řípská 1, v bytě zdobeném pracemi nej přednějších umělců našeho národa. -- Když protektorátní běsnění, nerozumně podkuřované z Londýna, sílilo v krutostech, Petr Křička se přáteli s partyzány na Vysočině. Když přišel "květen osvobození", básník Petr Křička vykročuje na pěší cestu ku Praze. Ale tento úžasný znalec ruské literatury a překladatel Puškina se dostává do Prahy na ruském tanku. Generál ukrajinské fronty slyšel cestou 500 veršů Puškinových v originální ruštině. Jaký to úžas, jaký to objev pro ruské velení. Ale Petr Křička nepřijel do Prahy na pohřeb lásky. On mohl dělat akční výbor kultury, on mohl být po případě národním správcem Národního divadla. Ale tento veliký náš básník přišel do osvobozené Prahy se srdcem pokorným, které z vlastní bolesti si vytepalo cit sounáležitosti se všemi trpícími, slabými a pomoci potřebnými. Nemohl rozumět tomu, že spodina národa "osvobozuje". A proto ukončuje své verše: "...Krásně je, Bože můj, krásně! A přece srdce mé cítí trpkost i žal..." -- Hned po Novém roce 1949 byli zatýkáni členové katolického Orla a jejich přátelé. Z přeplněných vězení Pankráče, Ruzyně, Hradce, Brna a Olomouce, byli odváženi ušlechtilí vlastenci do Uherského Hradiště na mučení. O tom nevěděl Gottwald, ani Zápotocký, kteří Pokračování na str. 6.

J.K. Tyla. Byl spoluzakladatelem Nového Divadla v Torontě, kde vytvořil řadu pozoruhodných postav. Vystoupil též v pěti kan. TV představeních, v rádiovém dramatu a ve filmu "The Amateur". Pracoval a dosud pracuje jako "commercial artist" u firmy Maclean Hunter. K významnému životnímu jubileu mu jeho četní přátelé / a obdivovatelky! / upřímně blahopřejí.

J.Č.

B. SÝKORA FRUIT TREE NURSERY

R.R. #1. STONEY CREEK, ONT. L8G 3X4

NO. 20 HWY. & HIGHLAND RD. E.

ZASAŽTE OVOCNÉ STROMY NYNÍ!

Zákrsky-polozákrsky jabloni, hrušni; třešně, višně.

švestky, broskve, meruňky, nectarin, ořechy-lískové ořechy. Stromky a keře rybízu, angreštu. Vinná réva, jahody a maliny. Okrasné stromy a keře. Živé ploty. Colorado smrky a rakouské jedle.

VOLEJTE: TELEPHONE (416) 692-4623

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

SUN LIFE OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U. Senior Representative

Tel. 232 1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400 /Proti Islington Subway Station.

Toronto, Ont. M8X 2W4

KONCERT

V úterý 16.dubna 1940 se v pařížské Opeře konalo slavnostní představení "Theatre aux Armées". V hledišti byl francouzský prezident, britský velvyslanec a četní další hodnostáři. Mezi účinkujícími byl m. j. Maurice Chevalier, pak Grace Fields a Jack Hylton, tedy jména, která dodnes ve veřejnosti něco znamenají. Účinkoval i pěvecký sbor čs. letců. Jejich představení přišlo na řadu hned po přestávce a sklídili vynikající úspěch. Podle slov jednoho z účinkujících, představili se Čechoslováci franc. veřejnosti jako vyspělý kulturní národ. Ještě před několika týdny žádný z účinkujících letců netušil, že by se mohli do-

Major gšt. /"Regenschori"/
Josef E. Hýbler.

stat na tuto scénu a před takové publikum. --Začalo to, jak už bývá, zcela nevině v Chartres v listopadu 1939. Značná část čs. stíhačů byla zde shromážděna na letecké základně. Odbojechtivi mladí muži se bavili, jak se dalo. Při přijímání nového člena do výlučného leteckého "Klubu Opotřeбенých", kdy se nějaké to víno popilo /láhev červeného stolního vína stála pouhé 2 franky, což si hoši tehdy žijící z žoldu 95ti centimů denně mohli dovolit/, zanotovali si chlapci pár písniček, jen tak bez přípravy a hned mnohohlasně. Přítomný francouzský letec je vybidnul, aby se spojili s místním knězem, který by je mohl potřebovat pro různá vystoupení. Výzvy se chopil poručík Josef Hýbler; okamžitě a s průbojností a vytrvalostí začal sestavovat sbor a rozepisoval noty pro čtyřhlasné písně, chorály a hymny. --Ještě před vánočními byli chlapci natolik secvičení, že vystoupili na několika veřejných představeních v Chartres. Úspěchy jim dodávaly odvalu a přitahovaly další zájemce do sboru. Na Sylvestra byli pozváni do Cité Universitě v Paříži. Na vystoupení, které bylo vysíláno francouzským rozhlasem. --Jejich nácviky se neobešly bez překážek: sbor se sestával z poručíků a poddůstojníků a nebylo vždy snadné shromáždit je. Též někteří starší důstojníci se na to nedívali právě nejpriznivěji. Většina poručíků, absolventů vojenské akademie, měla za sebou zkušenost sborového zpívání z Prostějova pod vedením pplk. Kopeckého. Přesto velká část členů sboru neznala vůbec noty. Dlužno podotknout, že dirigent Hýbler při nácviku francouzské hymny zjistil, že jen velmi málo Francouzů zná druhou sloku Marseillaise; většina neznala ani tu první. --Další představení se konalo 17. března 1940 v divadle v Chartres v rámci Čs. Akademie. Přítomni byli civilní i vojenští francouzští i čs. hosté, též náš vyslanec dr. Osuský s paní. Ta po shlédnutí velkého úspěchu leteckého sboru, použila svého vlivu a styků a její zásluhou se sbor ocitl na programu Gala představení v Opeře. --Členové sboru přijeli do Paříže dopoledne, šli na oběd do české restaurace "U Spílků" a po obědě na generální zkoušku do Opery. Tam panoval nepředstavitelný zmatek a zkouška nedopadla dobře. Mládenci se napili trochu víc vína, což se na hlasech projevilo. Po zkoušce odešli na vyslanectví, kde se podávalo občerstvení a připíjelo se také na kuráž, kterou chlapci potřebovali, neboť měli z vystoupení obavy. "Josefe, domáhali se Regenschoriho, "když něco zazpíváme falešně, neobracej oči k nebi, my pak nevíme, co a jak, to si nemůžeme dovolit.!" --Konečně byli shromážděni na scéně, kolem 50ti krásných mladých mužů ve slušivých leteckých uniformách. Zazpívali to dobře, potlesk nebral konce. Následující den byli pozváni do Radia Paris, kde zpívali do rozhlasu a pak do Post Parisien, kde natočili několik písní na desky. --Za necelé dva měsíce 4 členové sboru padli v bojích nad Francií. Přeživší se dostali do Anglie, kde pokračovali ve vyřizování svých účtů s Luftwaffe.

/Podle deníků J. Hýblera a podle pamětí dosud žijících členů sboru sestavila Ludmila, vdova Hýblerová v Anglii./

Členové pěveckého sboru čs. letců v Chartres 1939-1940:
Brejcha, Bartoš, Burda, Běhal, Burger, Bergman, Doležal, Dvořák, Dýma, Fajtl, Fechtner, Fiala, Fůrst/Fiřt/, Fejfar, Glauder, Göth, Hanuš, Holeček, Horský, Hradil, Hýbler, Chábera, Chocholín, Jiroudek, Kimlíčka, Kašlík, Kloboučník, Korec, Kothera, Kruml, Kučera, Kopecký, Kuttelwascher, Marek, Mikolášek, Morávek, Peřina, Patlejš, Ptáček, Pípa, Plzák, Pošta, Roháček, Řezníček, Šeda, Šíkl, Štandera, Štěrbáček, Vybíral, Vrána, Velebnovský, Vykoukal, Vopálecký, Zorral, Zimprich, Zima a Žerovnický.
/Ve Francii padli: Dýma, Korec, Mikolášek a Morávek./

SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

J. Bomba z Toronta navštívil nedávno Čs. vojenský hřbitov La Targette u Arrasu a poslal 6 krásných barevných fotografií. Jedna z nich zachycuje hrob kpt. let. Františka Nováka. -- Podnikli jsme první kroky k nalezení kan. majora let. Hockeyho, který za války létal s čs. parašutisty do tzv. Protektorátu. Zvolili jsme rubriku "Lost Trails" v revue "Legion". -- E. Doubek napsal v "HR" článek o B. Fiřtovi od 310. čs. stíh. peruti, který se psal za války Fürth. Informace se shodují s těmi, které jsou v knize "The Bader Wing". -- Karel Bednářík žije v Holešově na Moravě. -- Joe Bílek z Montréálu objevil kamaráda z války: František Kudla má adresu: 6 White St., Khandalah, Wellington 4, New Zealand. /Snad se dříve jmenoval Kudláček?/ -- Máme foto por. Bohuše Nováka; padl jako stíhač u Svob. Francouzů v Syrii v r. 1943. Foto nám ze svého archivu zapůjčil škpt. Fráňa z Kan. ostrovů. -- Hledáme tyto býv. letce: Olšovského, Otu Krestu a Jožku Sladkovského. -- Zatímco J. Vejražka sloužil u RAF v Anglii, jeho manželka byla Němci internována ve Svatobořicích a jako opravdová vlastenka pomáhala jiným. Její muž v Anglii padl. /Viz interview pí Heleny Souhradové v časopise čs. filatelistů/ -- Máme kopie děkovných dopisů, které krajanům v Kanadě za války poslali tito čs. letci z Anglie: Jarka Plachý, Evžen Roch, Vojta Opravil. -- Dostali jsme fotografii a článek v revue "Airforce" z r. 1981, na němž jsou: W/C F. Fajtl a Air Marshal Hugh Campbell. Fajtl velel v 1942 122. britské peruti, kde sloužilo několik kan. letců. Jeden z nich /George Nadon/ mu napsal do Prahy z Temiscaming, Ont. -- 18. 9. se naši v Anglii rozloučili s Janem Mašatem, rodákem od Plzně, který dosáhl hodnosti škpt. let. Po kremaci byl jeho popel rozsypán na letišti v Norfolku, jak si přál ve své závěti. Zprávu nám poslal V. Žezulka. -- Lubomír Volka z NY navštívil svého přítele Jana Gregora v Torontě 2x/20. října 84 a znovu 14. 3. /Našli se přes "KL". -- B. Ryšánek žije v Ickenham, Uxbridge, Anglie. -- Z. Munzar zas v Hudson Heights, Que. -- Máme podrobnosti o Jindřichu Beranovi z Rožné nad Pernštejnem, který zahynul 12. 5. 1940 nad belgickým městem Wetteren, ve stíhačce Spad. -- Jediny žijící býv. příslušník 311. peruti v Brně po 40ti letech prý se podívá na fotografie svých kamarádů z války a odpoví: "Jo, toho znám, ale už nevím, jak se jmenoval." Lze se divit po více než 40ti letech? -- V Mississauga žije Ben Rakús, DFC, který za války sloužil u RCAF a vyrostl v Blenheimu, Ont. -- V. Trnka má adresu: 207 Sidney St. Trenton, Ont. K8V 2T2. -- Hledáme adresy V. Hájka a J. Szákozyho. Oba žijí kdesi v Kal. -- E. Fechtner chodil v Hradci do reálky a byl sportovní hvězdou I. třídy. -- A. Vrána je t. č. v sanatoriu Princess Marina Home, Rustington, Sussex. -- Hledáme letce Fanouše Štoncnera. -- Kdo má slov. knížku "Příhody na křídlech"? -- Článek "Povstalečtí orli" popisuje bojové zkušenosti J. Stehlíka a Lad. Valouška za SNP. -- J. Polívka z Paradise, CA. navázal přes "KL" kontakt s paní M. Hodkovou. Znal jejího muže Vincence velmi dobře. -- Stewardka Marie Michlová žije pod jménem Jeřábková v Montréálu. -- Máme slíbenou knihu V. Kubce "Hrdinové válečného nebe" z r. 1970. -- Zajímavý je i částečný záznam o situaci v čs. letectvu po sov. invázi 1968. U porady byli gen. Rusov, gen. Bedřich a 7 poslanců NS. -- J. Polívka navštívil Kanárské ostrovy. -- Zikmund F. Karásek, který napřed létal jako stíhač v RAF a skončil válku na letišti St. Arthur ve Walesu jako překladatel odborných příruček do češtiny, žije v Hot Springs, Ark. -- Kniha o K. Kuttelwascherovi vyjde v Anglii co nevidět. -- Kdo má novou adresu plk. let. J. Šnajdra? -- Máme 6 stran vzpomínek plk. let. K. Mrázka, který žije v Jablonci n. N. -- Vedle Plánavy prý jsou K. Mrázek a J. Pohlodek. -- F. Fajtl napsal pro "Haló sobota" v lednu t. r. dva články pod nadpisem "Čs. letci ve Druhé světové válce". Obsahují objektivní informace. -- Syn RAF letce Jar. Libicha nám ze Švýcar poslal foto otce a základní jeho životní data. -- POW Erazim Veselý poslal z tábora dopis matce. Nyní je tento dopis sběratelskou raritou. -- Kladenský lékař M. Novák byl od 4. 11. 40 u RAF, od 30. 9. 42 šéflékař MNO. Zahynul v autonehodě 7. 1. 44. v Londýně. -- Pokud čs. letci utíkali z olom. letiště do ciziny přes Jablunka nad B. a přes rodinu ruského legionáře Paláta, nechť se přihlásí. -- Byl Jiří Král v Polsku před 15. 3. ? -- Zemřel známý kan. pilot G. Keefer, 63. -- Kdo znal Lad. Uhra, který sloužil u 46. a 257. angl. peruti? -- Čtenář S. napsal, že byly jen 3 prototypy letounu B-35 a že Bulharsko asi koupilo B-135. -- Máme seznam čs. letců 313. peruti na konci války /30 jmen, velitel: S/L Otmar Kučera/. -- Také máme přehled našich u 68. angl. peruti /35 jmen/. -- Zajímá vás revue "Aerospace Canada Int."? Box 9100, St. "A", Toronto, Ont.

Nedávno zemřel v Austrálii býv. příslušník 312. čs. stíhací peruti Josef Kohout.

O vojácích

V Anglii zemřel
17. ledna t.r.

kpt.dr. Pavel Polák. Foto přineseme.--
V článku "Stromy umírají" o nár.hrdi-
novi gen.Eliášovi v "Práci" z 28.7.68
je tato informace:Maximum materiálu
získalo Gestapo zadarmo ve spisech Čs.
národního výboru v Paříži,po jejím pá-
du.--Alois Šeda nám z Watsonville,CA
poslal studii "Zločiny Sovětů proti
ČSR",23 stran.Vážným zájemcům pošleme
kopii studie zdarma.--Re mjr.B.Šik:ma-
lá skupina našich přešla před invází
k Angličanům a mohla se účastnit ope-
rací u Caen. Jinak se naše jednotky
vylodily v Normandii až v říjnu a za-
mířily k Dunkirku-podle svědectví J.
Tichého.--Ing.Jan Fráňa oslaví 50.výro-
čí pobytu mimo svou vlast zájezdem do
Kanady v květnu nebo červnu t.r. Rád
by sešel s býv.vojáky a pobesedoval
s nimi.Kdo má zájem o setkání,příp.be-
sedu,nechť píše na "Kan.Listy".Ing.J.
Fráňa byl propagačním důstojníkem čs.
armády za války v Anglii a žije na Ka-
nárských ostrovech. Nedávno slavil "77"
--1.3.tomu bylo 46 let,co J.Tichý na-
rukoval do kasáren Prokopa Holého na
Pohořelci.--Miloš Srb/píše se:Serb/ ži-
je v Halifaxu,NS.--Máme prop.publikaci
"Dukla"z r.1949,16 stran; J.A.Martinov-
ský:"Kronika Českého Malína",75 stran,
vyšlo v Praze v červenci 1945.--Proč si
gen.Vlček za války říkal VUK? Převzal
jméno od mladšího syna Zbyňka,který ži-
je v USA: ten jako maličký měl potíž
vyslovit slovo "vlk" a říkal "vuk".
Gen.V.Vlček zemřel v Montreálu 5.led-
na 1971.--MUDr.D.Hercz nám zapůjčil
zajímavé fotografie ze Středního východu.--
Co se stalo s těmito vojáky z Agde?:Lazecký,
Čoupek,Ryšánek,Kavan,Ant.Staněk,Robert Musil
a Slosarčík.--Kdo může zapůjčit tyto knihy:
dr.L.Firt:"Od Eufratu až po Benghází" a To-
man Brod:"Tobruké krysy"?--Karel Stopka ži-
je poblíž San Franciska.--Imp.War Museum v
Anglii uspořádalo výstavu dokumentů podzemní-
ho odboje v Němci okupované Evropě. Čs.sekci
uspořádal G.Scott,syn čs.parašutisty.

Čs.vojenský tábor v Gedeře během oslav 28.
X. v roce 1940: byla tehdy uspořádána sou-
těž o nejlepší výzdobu stanů. První cenu vy-
hrál stan s tímto osazenstvím: zleva - Josef
Dujsík /S.K.Baťa/,B.Velvarský,desátník J.Te-
sařík,podp.Kraus,Luboš Šimek,Josef Macků,K.
Mika,Josef Zelina a Špáník.

Haifa,na jaře r.1942-po návratu z Tobruku:
plk.Karel Klapálek přejímá prapor od tehdejší-
ho ministra národní obrany gen.S.Ingra za
účasti různých diplomatů. V pozadí je část
hory Carmel. /Z archívu B.Velvarského./

VZPOMÍNKA

Bylo to 24.ledna 1945,kdy v nacistické věz-
nici v Breslau /dnešní Vratislav v Polsku/
bylo popraveno 40 českých vlastenců,většinou Moravanů. Tragické na této událo-
sti bylo tím více to,že poprava se udála poslední den před konečnou evakuací
celé věznice. Jak k této události došlo?--V lednu 1945 se prováděla po železni-
ci evakuace vězňů,kterí byli přesunuti směrem na západ do Cvikavy. V posled-
ní dny tam bylo uvězněno i 80 odsouzených k smrti,kterí čekali na vykonání roz-
sudku. Osud těchto závisel zcela na veliteli věznice,který nakonec rozhodl tím,
že u 40ti jmen z 80ti odsouzených udělal křížek a tím i rozhodl o jejich osudu.
Možná z důvodu získání místa ve vagonech pro své osobní věci,které si nechal
odvézt. Onoho osudného dne 24.ledna 1945 zůstalo zde nakonec těchto 40 vězňů
/a 4 vězni z Moravy,kterí byli odsouzeni na 10 let/. Kolem 5 hodiny odpolední
byli věžňové po pěti spoutaní vyvedeni na vězeňský dvůr a zde u zdi vězeňské
budovy popravčí četou zastřeleni /4 ostatní byli v tu dobu zavřeni v prádelně,
kde slyšeli jednotlivé salvy/. Po provedené exekuci bylo jim nařazeno mrtvoly
naházet do nádrže vybudované na dvoře k protiletectvým účelům a zasypat je hlí-
nou a pískem /později byli tito 4 také převezeni do Cvikavy/.--Zprávy o prove-
dení exekuce se pochopitelně již v posledním údobí války nepodávaly a tak pozů-
stalí po těchto obětech nevěděli,co se událo. Po válce všichni doufali,že se
snad vrátí a ptali se těch,co přežili,zda něco vědí o jejich osudech.--Mezi
vězni odsouzenými k smrti byl i můj otec Jindřich Bombera,který dostal v čer-
venci 1944 v Breslau za"velezradu" proti Říši trest smrti. Byl ruský legionář,
velitel četnictva v Olomouci a pracoval v "Obraně národa". Dostali jsme od něho
dopis na rozloučenou a potom již žádné další zprávy.--Čtyři věžňové,kterí byli
přímými svědky poprav,podali ihned po návratu domů svědectví /v evidenci by-
la dodatečně zjištěna jména popravených/. Zasludou paní Berkové z Brna,která
měla muže mezi oběťmi,bylo započato s jednáním o provedení exhumace popravených
a jejich převezení do Brna. Přes značné potíže bylo toto nakonec provedeno v
listopadu 1946,kdy byla všechna těla exhumována a převezena do Brna na ústřed-
ní hřbitov,kde se 1.prosince 1946 konal společný pohřeb za účasti veřejnosti,
armády,Sokola a pod. -- Byl to pro nás smutný den,kdy na brněnském hřbitově
jsme se toho dne snažili poznat svého otce /v rakvích bylo sklo u hlavy,avšak
tváře nebylo možno již poznat/. -- Dodnes v Brně je vedle sebe 40 hrobů,na kaž-
dém kámen se jménem,datem narození a stejným datem popravy:24.ledna 1945 ve
Vratislavi.--Je to smutné datum,od kterého v tyto dny uplynulo již 40 roků,ale
je třeba si je stále připomínat.

Jan Bombera.

Klidné prožití

Svátku

Velikonočních

**všem našim
zákazníkům, přátelům
a krajanům
přeje**

Bata Footwear
Division of Bata Industries Limited
Batawa, Ontario K0K 1E0

Další vzácná historická fotografie..
Místo: Václavské náměstí v Praze; datum: 1935. Vlevo je ředitel Melantricha Vitásek a vpravo významný český novinář Luděk Stránský, který začal svou kariéru jako noční redaktor "Tribuny". Metěři Palacký nebo Turek o něm říkali, že je "šmat" na lánání stránek. Nenařizoval jim, ale sám popadl šidlo, vyndal nebo sekal řádky a nikdy nic nepřeházel.. Spával v redakci a taky tam jedl; když ho jeho paní Růžena chtěla vidět, musela za ním do redakce. Když se stal redaktorem "Večerního Slova", měl k ruce 15 redaktorů. Náklad večeráku pod jeho vedením stoupl o 50 procent. Když přišli Němci, poslali ho do konc.tábora v Sachsenhausenu. Po válce se vrátil do Melantricha a redigoval "Svobodný Zítřek", v kterém se cele projevila jeho osobnost. Dal čtenářům nahlédnout do hloubky svého rozhledu a vzdělanosti. Tam ukázal věrnost zásadám demokracie a svobody. Stal se virtuosním znalecem psychologie svých čtenářů, nešlápl vedle a nestržel, aby se v jeho novinách psalo ledabylou češtinou. Po kom.pučí odešel do NSR a už za další dva měsíce začal v Paříži vydávat "Svobodný Zítřek". Každé číslo ho stálo 80.000 starých franků a Luděk musel číslo sestavit, vysadit titulky, dělat korektury, lámat stránky, psát adresy a expedovat. Naskytla se možnost emigrace do Ameriky a odjel přes Atlantik s velkými nadějemi, že bude moci ve vydávání "Svobodného Zítřku" pokračovat za výhodnějších podmínek, než ve Francii. Bohužel 10.října 1950 zemřel. V posledním čísle svého listu napsal: "Chtěl bych mít malý list a dělat si, co sám chci.." Letos v říjnu to bude už 35 let, co odešel z našeho středu. /Narodil se v Měníku u Nového Bydžova v lednu 1900./ Jeho vdova, paní Růžena Stránská, žije v New Yorku.

VZPOMÍNKA

Víte, že to už je 10 let, co v Torontě zemřel známý krajan Prokop V. Havlík? Odešel 9. března 1975. Mezi předsedy Masarykova ústavu byl do jisté míry svéráznou postavou. Narodil se v Praze a za I.války byl italským legionářem. Po válce se věnoval soukromému podnikání. Když v březnu 39 přišli nacisté, stál v čele rovární na plynové masky v Chotěboři. Pomocí všelijakých papírů se dostal autem přes Německo do Francie a tam se připojil k čs.odboji. Tušil, že Francie bude ztracena a se svou paní Bělou se přestěhoval do Kanady. Když začal chodit na schůze členů MMI, nesouhlasil, aby se kupoval majetek; měl tušení, že nakonec to skončí rozkošem. Pod vlivem G.Přístupy se za čas začal stavět k plánům kladně a každý úkol, který si vzal na starost, splnil, jak nejlépe dovedl. Nakonec se sám stal předsedou Masarykova ústavu. Pak náhle odešel a do života MMI nezasahoval. Vzdoroval všem nabídkám, aby se vrátil. Dovedl psát a jeho úvodníky v "N.Domově" byly znamenité. /Foto je z r.60./

Na počest 135.výročí narozenin Prezidenta-Osvoboditele T.G.Masaryka, přinášíme vzácnou fotografii, kterou nám zapůjčil krajan M.Stehlík z Manitoby. Místo: Benešov u Prahy, datum: 1918. Je to fotografie zajímavá z několika hledisek.. vlevo je srbský důstojník a na stupních vagonu je železničář či průvodčí v c.k.rakousko-uherské uniformě. Za TGM je zřejmě francouzský důstojník a pak Sokol v uniformě. Muž s bradkou je ing.F.Mařík, dědeček krajan M.Stehlíka. Vítání v Benešově se účastnil také dr.F.Kramář, ale ten na fotografii není.

Sdělení Knižní služby: pokud si někdo objednal a zaplatil knihy Indexu, jsou na cestě. Čekáme na další zásilku knihy "Clay-Era" z New Yorku.

Nedožitě výročí...

Dokončení se str.3.

rý pozdě poslal do Hradiště parlamentní komisi na vyšetření hrůz páchaných českými lidmi v příkazech KGB, sovětských tajných policajtů internacionálních jmen. Kalvárie jemu známých lidí, ubití profesora Koutného ve vyšetřovací vazbě a utrpení české katolické inteligence, přivedlo Křičku do hlubokého zármutku. Po prvé v životě nechce vidět Prahu. Bere ruksak na ramena a po rychlém rozloučení prchá k nám na Vysočinu. Dostává se na Okarec a tam 25.července 1949 mu puká srdce. -- Je konec jeho plodného života. Ve vysokém létě 1949 maršovští hasiči nesou rakev do Nového Města na Moravě, kde na něho čekal lid Horácka v úžasném dojetí. Loučí se pan děkan Müller, loučí se s ním jeho strýc, lékař a básník Jan Kárník, a dešť slzí nás všech je zakončení básně, jak ji přednesl V.Vydra:

"A dlouho milovat mne bude národ vděčný,
jež dobrým citům jen jsem učil zpěvem svým.
Vždyť krásou veršů svých jsem mu byl užitečným
a soucit budit k ubohým."

A když na Vysočině za pozdvihování ráno tráva pláče, lid s "Šípkovým keřem", "Bílým štítem", "Suchou jehlou", "Hochem s lukem" a "Písněmi meče" .. vzpomíná na Petřínku. My z ciziny opakujeme domovu jen Křičkovu báseň "Bratrovi":

Mým není úkolem tě vážit, soudit, měřit,
spíš věrně spolunést tvých dnů i jas i tíž.
A srdce, jež tě zná, smí klidně bít a věřit.
Vždyť vidí: pracuješ a odpouštíš.

Je úsměv dětský víc než sebehlubší vráska.
Chce radost zůstat i odejít chce žal.
Co dal kdy světu soud? a co dala mu láska?
Tys nesoudil! Tys pěl a miloval.

K potěše velikých i malým Božím dětem,
praménku jasný, zvuč a z hlubin tryskej dál!
A věř, že kdykoli v té strmé cestě světem
se ohlédneš, mne spatříš opodál!

Jindra Jelínek.

/K potěše p.dr.Vítka./

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

SPECIÁLNÍ PŮJČKY

NA
NOVÁ
AUTA

13 1/4 %

na 1, 2 nebo 3 roky

*Změna úroku vyhrazena

Šeková služba zdarma - No Charge Chequing

Naše úroky a služby jsou lepší než jinde - zeptejte se našich členů!
Přijďte, ptejte se nebo volejte pro podrobnější informace.

Vklady pojištěny Ontario Share and Deposit Insurance Corporation.

Úřední hodiny: Pondělí a pátek 10-7, úterý a1 čtvrtek 10-5, sobota 10-1
740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (Roh Spadina a Bloor)
Telefon: (416) 925-0557.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Dr. Ján Papánek si povšimnul, že v ofic. publikaci Vys. komisaře SN pro uprchlíky "Refugees" byla mylná informace, že Thomas Mann odešel z nac. Německa do Švýcarska a tam dostal občanství. Pravda je, že přišel jako uprchlík do Československa a po té, co ho Polička udělala svým čestným občanem, dostal čs. pas a odjel do USA. -- Prof. Jar. Pavlík nám z Dánska poslal zajímavý článek o historii čs. kat. kaple v Jeruzalémě, kde sídlí vatikánská delegace. Je to kus naší půdy ve Svaté zemi. -- Automechanik K. Kornel a jeho snoubenka, pov. reprod. fotografka, oba žijící v NSR, hledají příslib práce v Kanadě. -- "Dem. v exilu" přinesla zprávu, že za posl. 2 roky přišlo o život v podivných autonehodách 7 kněží v Polsku, včetně světicího biskupa Kluže. -- Známy písničkář /autor písně "Teskně hučí Niagára" a dalších/ Eduard Ingrid oslavil v Nev. "80" 11. 2. -- V Dallasu, TX je velmi aktivní "Catholic Czech Club", který vede K. Hannan. -- Malíř Jiří Zavřel má nyní adresu: 2924-2nd St., No. 3., Long Beach, CA. 90803. -- O náhrady za nac. věznění se stará F. Alberti, 1180 Ave. of the Americas, New York, NY 10036, tel. 232-7131. -- Čtenářka L. D. se domnívá, že kdo se dal do KSČ, byl postižen vadou charakteru a je spoluvinen za všechny lumpárny 50. let. -- Baltičtí uprchlíci v Austrálii vydávají znamenitý angl. bulletin "Baltic News" s dokumentárními fotografiemi, dokonce i z lágrů na Sibiři. -- Prof. dr. Luk s přáteli vydal pěkný sborník na počest 70. narozenin dr. Josefa Kratochvíla. -- Chicagský "Hlasatel" spolupracuje s SVU a podnikl akci k získání nových předplatitelů. Vydal celou řadu krásných jubilejních barevných čísel. -- Prof. Karel Husa z Ithaca U. jezdí a diriguje po celé Americe. -- S. F. Berton dokazuje, že za lidickou tragedií byl v první řadě zodpovědný komisař H. Böhme a ne K. H. Frank. -- Martin Zapletal rozesílá zájemcům materiál o tragickém osudu Židů na Slovensku za 2. války. Pište na: M. Z., 60-11 Broadway, No. 36, Woodside, NY 11377, USA. -- A. Cejnar vydává v Brazílii list "Europinion".

Občasné problémy se zdravím měl během posledních dvou let vydavatel "Biče" Alois Čížek. Přesto se svou obětavou paní pokračuje v pravidelném vydávání tohoto jediného humoristického listu našeho exilu. Manželé Čížkovi žijí v městečku Gagny ve Francii.

Betka Papánková „85“

Dne 8. února 1985 se v Scarsdale u New Yorku dožila pětá. smdesáti let Betka Papánková, manželka dr. Jána Papánka, bývalého československého velvyslance v Spojených národů. Jubilantka náleží k předním osobnostem československého exilu, je dlouholetou předsedkyní Národní rady žen svobodného Československa, členkou Světové ženské organizace, Amerických žen, atd. Kdekoli její manžel působil jako diplomat, tam se také paní Papánková uplatňovala svými přednáškami o Československu, propagovala naši hudbu a skládala odbožky Červeného kříže. Když byl r. 1942 dr. Ján Papánek jmenován šéfem čs. informační služby a později pověřen prezidentem dr. Benešem jako čs. zástupce ve Spojených národech, pracovala paní Betka Papánková v new-yorském válečném fondu, který ocenil její záslužnou práci vyznamenáním. Od komunistického převratu v r. 1948 oběť práce v Americkém fondu pro československé uprchlíky. V této funkci pomohla nalézt stipendia pro čs. studenty-uprchlíky. Je také členkou americké delegace, sledující plnění bel-sinského ujednání a v této funkci se účastnila konference v Madridu. Jubilantce přejeme do dalších let hodně pevného zdraví, aby mohla nadále pokračovat ve své humanitní práci a pro osvobození Československa. /"Č. S."/

JEDNOU VETOU

Toronto "Sun" přinesl zprávu, že Lubor Zink se podrobil ledvinovému transplantu. -- 1. února tomu bylo 10 let, co v Montreálu zemřel dr. František Ševčík. Byl to legionář, býv. gen. konsul ČSR v Paříži a starosta Sokola Montreal. Přátelé na něho vzpomínají s vděčností. -- Pí Lída Matusiaková, roz. Přístupová, z Ottawy, se zájmem čte let. stránku "KL". Též pí Lída Přístupová ve W. Palm Beach na Floridě. -- V archivu máme kus dopisu Vojty Beneše P. Zenklovi. -- 80ti let se 1. 3. dožil JUDr. B. Lojek v Torontě, známý bratislav. advokát. Jeho dcera Florentina Lojeková je vedoucí baletního oddělení Ryersonova institutu. -- Koncem dubna bude Nové divadlo dávat hru "Stará dobrá kapela". Přijedou i šediví z Windsoru. -- CBC-TV uvede 9. dubna v programu "Fifth Estate" v 8 večer závažný program popisující úsek moderní čs. historie. -- Koncert skladeb od Bacha, Händela a Scarlattiho bude 13. 4., info: 366-7723. -- O. Havelka byl za I. války svědkem, jak do karlínského lazaretu bylo přivezeno několik set zraněných během bitvy na Piávě. -- Čs. bytové družstvo plánuje další projekt. Info.: 363-7686. -- J. Nesvadba byl 6 týdnů v nemocnici, ale už je doma na své farmě v Henrysburku. -- Milan Ďureček se usadil v Cambridge, Ont. -- Metro Cons. Authority zamýšlí pozvat dr. Krajínu k přednášce. -- Prof. dr. Jan Gellner měl přednášku o TGM. -- J. Hornáček si "upravil poměr", jel z Kanady do ČSSR a tam ho zavřeli na 2 roky. Varuje před Husákovou amnestií k 40. výročí konce 2. svět. války. -- A. Profendiner s přáteli připravil v Kit-cheneru překvapenku pro K. Starka k jeho 80. narozeninám. -- Jiří Haitinger s paní se usadil v Moncton, NB. -- Pí Morelová chystá na 20. 6. další hudební program. -- J. Kotas a F. Vaníček jsou pokládáni am. Heritage Foundation za experty

Bohdan Kobližka, rezident NSR /první upravo/ hledá Františka Řižánka, býv. člena ilegální organizace "Světlaná", který má žít v Kanadě. Snímek je z r. 1947.

MULTICULTURALISM.

Dědictví, které z nás dělá Kanadany

Multikulturalismus v Kanadě znamená víc, než zkušenost menšiny. Je to kanadská zkušenost, součást samotné mozaiky našeho národa. Je to duch, který budoval Kanadu a sen, který vítá nové Kanadany k našim břehům.

To je důvod, proč kanadská vláda usiluje o to, aby všichni Kanadane měli možnost podílet se na multikulturním dědictví Kanady a účastnit se plně a

a spravedlivě ve všech odvětvích kanadského života. Tím, že chráníme kulturní různost Kanady, chráníme také kanadské národní uvědomění.

Další informace lze obdržet v nejbližší kanceláři Secretary of State, nebo pište na adresu: Communications Directorate, Secretary of State, Ottawa, Ontario K1A 0M5

MULTIKULTURALISMUS JE PODÍLENÍ SE NA KANADSKÉM SNU.

Ministre d'État
Multiculturalisme
L'hon. Jack B. Murta

TRANSLATED BY: "K. Listy"

Canada

Bude vás zajímat

Pokud nezávislý čs.novinář Karel Marek, na obrázku vpravo, žil v Ludwigsburku v záp.Německu, navštívil ho občas náš dopisovatel Emanuel Kludský /ze známé rodiny krotitelů lvů a podobných "koček"/ ze Stuttgartu a informoval nás o jeho zdravotním stavu, co píše a pod. Nyní se nám red.Karel Marek jaksi ztratil.. Víme jen,že se přestěhoval se svou obětavou paní někam na sever k Hambohu jeho přátelé na tento článek upozornili--V exilu nemáme mnoho nezávislých novin hlavně po únoru 1948 a nikdy neměli na myslet se jen nad smutným osudem Ludka tele "Svobodného Zítřku". Nebo nad živou čery,který obětavě redigoval po mnoho let "Zpravodaj z Washingtonu".A co další jako: František Třešňák,Ivan Herben,Ota Gráf,Ferdinand Peroutka? Jednou by se speciálně o nich měla napsat kniha. /Ze žijících pokračují ve své práci:Josef Josten,dr.Jaroslav Strnad,dp.Jan Lang,J.Pejskar,Alois Čížek,Jan Stránský,P.Rada,V.Nevlud./ --Karel Marek pochází z Prahy a letos slaví své 85.narozeniny. Začal v "Nár. Politice" a v letech 1922-39 působil v "Národních Listech",které vydávala Kramářova strana národně demokratická. V pohnutých dnech Mnichova napsal a vydal v Praze knížku"V Německu jsou koncentrační tábory"s dokumentárními fotografiemi. Proto byl Gestapem 20.10.39 zatčen a poslán do Dachau,kde žil až do konce války.S chatrným zdravím se v Praze stal šéfredaktorem vydavatelství "Praga". V r.1949 byl 3 x zatčen a s dozorcem Zelenkou se mu podařil útek na západ.V lednu 1951 začal vydávat list"Naším v exilu"--jeho pravou rukou byl Jaromír Měštan. List zastavil až v r.1971. Od r.1955 měl obchod se smíšeným zbožím v Ludwigsburku.V r.1975 měl první srd.záchvat a za dva roky další.Máme o něho obavy.. MJ

Dne 19.března se do-
žívá v Norsku- v
pilné práci- 80ti
let přední sociál-
ní pracovnice naše-
ho exilu, paní Anna
Kvapilová. Pochází
z Vysokého Chlumce
u Sedlčan a za války
byla vězněna Němci
spolu s dr.Miladou
Horákovou.K jubileu
jí gratulujeme!

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRAŇÍ "Rozmach", časopis pro Čechy doma i v zahraničí, vychází za redakce Jar. Vrzaly v Rotterdamu, v Holandsku. Adresa redaktora: 19, Chemin de Dussous du Rocher, 91120 Palaiseau, France.--Dr. Mirek Cígler, autor knihy "Czechs in Australia", bude studovat výuku technické angličtiny v Kanadě, v USA a v Anglii. V okolí Toronta bude v červnu a vydavatel "KL" na jeho počest uspořádá večeri s besedou.--Ve Švýcarsku zemřel 26.12.84 čs. diplomat dr. Jindřich Nosek. Do r. 70 pracoval v Library of Congress ve Washingtonu. V Paříži ho v r. 1940 překvapila něm. okupace a jen s obtížemi se dostal do Anglie.--V. Neumann má novou adresu: 3002 Naugatuck Ave. San Diego, CA. 92117; je předsedou odb. ČSNRA tamtéž.--Dr. Radko Kašpar má úspěchy ve svém povolání v Düsseldorfu, NSR.--Karel Kukal, skautským jménem Cookie, nám poslal pozdrav ze skautského semináře v Gersau, Švýcarsko.--Další došlé pozdravy: Anuš a Petr Benešovi /Vermont/ z Dominikánské republiky; J. Škarda /Anglie/ z Gomery, Kan. ostrovy; Bohumír Urbánek z Traiskirchenu; Robert Wiener z Tel-Avivu, Izrael; MVDr. O. Urban z Lincoln, Nebraska.--Zajímavý list "Hlas Bohemie" bude vycházet dál! Adresa: Postfach 900205, 5000 Köln 90, W. Germany. Roční předplatné: 3 ODM.--Čtenář nám připomněl, že v listopadu 84 tomu bylo 30 let, co ve Stockholmu zemřel odborový pracovník Adolf Stočes. Za války působil v podzemním hnutí v Norsku. Jeho paní Adéla žije znovu provdaná na Gotlandě.--Před pěti lety zemřel v Arizoně významný čs. novinář Josef Martínek, 91.-5 let uplynulo také od smrti dirigenta W. Susskinda, který působil v Torontě 1958-1966.--Hledají se: J. Bubník, F. Jurecka, F. Hlubík, R. Machata, M. Manhal, P. Nosek, D. Višnovský, A. Škubna, J. Šiška, J. Žák, F. A. Wurm, O. Bezděk, Jiří Görner, V. Holešovský, E. Kastriner, dr. Walzel.--Jan Kuncíř /Maine, US/ bude opakovat svůj návrh, aby Nobelova Cena míru byla udělena Rakousku za to, že od konce 2. války poskytlo útočiště doslova statisícům uprchlíků. Jinak pokračuje v psaní různých protikomunistických úvodníků pro krajanský tisk.--E. Stražan, USA, hledá Petra Chudozilova.--III. Nár. Pouť k P. Marii v Exilu, bude Lisle, IL. 6. října. Informace: V. Vostřez, Hamilton, Ont.--Ve vedení Spol. pro vědy a umění jsou na 2 roky: J. Nehněvajsa /předseda/, V. Nábělek, A. Nováček, E. Purgina, V. Bořkovcová, Č. Ješina, J. Škvorecký, V. Kabeš. M. Kučera a J. Staša.--"Hlas národa" přinesl podnětný článek gen. Ferjenčíka "Dohody s komunisty". Naznačuje, že existuje možnost rozkladu uvnitř kom. bloku zemí.--Čs. Poradní sbor v záp. Evropě vydává "Berichte", přehledné zprávy o čs. exilu. Předsedou je E. Juríček, tisk. ref. Jiří Brada.--Zastupitelstvo Rady svob. ČSR se sejde 4.5.85 v New Yorku nebo ve Washingtonu.--Paní R. Stránská nám z NY poslala zajímavé číslo "Čs. Novin" z pros.

REPORTÉR

— nejpopulárnější a nejčtenější časopis »Pražského jara 68« — byl několik měsíců po obsazení republiky sovětskými tanky zakázán. V roce 1984 se na popud mezitím zemřelého Jiřího Lederera obnovilo jeho vydávání v exilu, ve Švýcarsku. Dnes stojí v čele redakční rady Vladimír Škutina.

REPORTÉR

je zasilán do 31 štátů (vč. Československa), není tedy lokálním časopisem, ale naopak je doplňkem vašeho místního časopisu nebo novin. Abyste jej mohli poznat »in natura«, objednejte si 3 po sobě jdoucí čísla na zkoušku.

REPORTÉR

vychází 6x ročně (každý lichý měsíc) a jeho předplatné (bez rozdílu země odběru) činí: pozemní a lodní poštou CHF 33.—, leteckou poštou CHF 39.—. V dolarech je to pro letecké zásilky (podle směnných kursů v únoru 1985): USD 15.—, CAD 20.—, AUD 19.—.

STAŇTE SE I VY ODBĚRATELEM REPORTÉRA

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●(ZDE ODSTŘIHŇETE !)●●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

- ☐ Objednávám tři po sobě jdoucí čísla REPORTÉRA na zkoušku.
- ☐ Přijlašuji se k pravidelnému odběru REPORTÉRA.

Časopis zasilejte na adresu:

.....

.....

Datum: Podpis:

Pošlete kupon na adresu: "Kan. Listy", Box 520, Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1

Family Trust

GEORGE J. B. DANES, B.A

*Kupujeme a prodáváme
nemovitosti.*

Specializace Scarborough a východní Toronto.

685 Markham Road Office: 439-1660
Cedar Heights Plaza Residence: 266-1659